

REDAKCJA ADMINISTRACJA
Rua Em. Pernes 842
P. Fernerota Jozna
W Brazylii 20\$000
W Argentynie, Urugwaju i Paragwaju 5 pezów argentyńskich
W U.S.A it. d. 2 dol.
Płatna z góry
Cena numeru \$4.00
Za Kurytybę \$6.00

GAZETA POLSKA W BRAZYLII

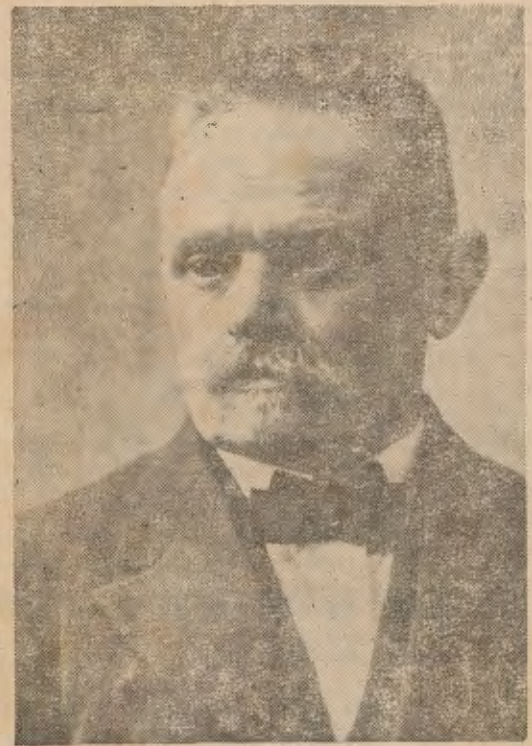
Primeiro Jornal em lingua polonesa na America do Sul
Iros na listy i przesyki pieniężne
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA - PARANA

NR 24 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 15 CZERWCA ROK 1941
DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI
REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

Ci, którzy otwarli nasz kraj

1) W przeglądzie rozwoju i dorobku naszych osad w Brazylii, jaki prowadzimy z okazji 70 lecia Pilarzina, pierwszej osady polskiej w Ameryce połudn., na osobny rozdział zasługują inżynierowie i miernicy, i-ko ci którzy otwierali kraj, wytyczali kolonie, budowali drogi, mosy, koleje. Zastęp ich był wielki, stanowili bowiem warstwę, najliczniejszą po nauzczytelach.

Na pierwszy plan wysuwa się z tytułu i urzędu świetlana postać „Ojca kolonizacji polskiej w Paranie“ Sebastiana Edmunda Saporskiego, który był kolonizatorem, miernikiem, budowniczym kolejowym i zajmował urząd komisarza ziemskiego. Zostawił po sobie cały zastęp techników drogowych i geometrów, których wykształcił praktycznie. Wielka jest jego zasługa na tym polu, boć w owych czasach nie było jeszcze uczelni inżynierskiej w Paranie.

Tadeusz Suchorski

Na wdzięczną pamięć kraju zasłużył sobie zmarły przed kilku laty inż. Artur Sadowski spoczywający na cmentarzu kurytybskim, budowniczy szeregu kolei w Paranie i S. Paulo, członek wielu komisji uzędowych i sztabów inżynierskich, które opracowywały plany kolejowe na południu Brazylii. Przed przybyciem do Brazylii pracował przy budowie mostu Poniatowskiego w Warszawie.

Wielkie zasługi w rozwoju zbiorowości polskiej w Paranie położył inż. Tadeusz Suchorski, zmarły przed 10 ciu laty i zasługujący na osobny życiorys. Wychowanek Politechniki warszawskiej, poświęcił się wyłącznie pracy wśród swoich. Kolonia Guarauna pod Ponta Grossa zawdzięcza jemu swój przemysł mandiokowy. Przez długie lata Suchorski prowadził wraz z kolegą z politechniki Romualdem Krzesimowskim znaną szeroko winnicę w Dorizonie i wraz z nim miał w duchowej opiece Szkołę średnią im. Kopernika w Malecie, tak piękne miejsce w dziejach naszych osad zajmują.

Z poza Parany przychodzą nam na pamięć: prudentopolitańczyk Kazimierz Brodzia, od lat osiadły w Matto Grosso, który przeprowadził tamże szereg poniarów na obrzynną skalę, bracia Słoczewscy w Rio Grande do Sul oraz Władysław Federowicz z Goyaz, który brał udział w szeregu wypraw w dzikie sertony, włada świetnie piórem i jest autorem najlepszych opowiadań polskich o sertonach, lecz niestety milczy od dłuższych lat.

Dyrektorami kolonii byli: na pomorzur Sta Cat Stefan Stawiański, w Nowej Galicji Karol Paskiewicz, w parańskiej Apukaranie (na szlaku Guairy!) Ferdynand Melanowski.

Os que nos abriram o país

1) Nessa revista sobre o desenvolvimento das nossas colonias e que estamos fazendo, por ocasião do septenario da fundação do l-o nucleo de colonos poloneses, Pilarzinho, um capitulo á parte merecem aqueles que demarcaram as colonias, rasgaram estradas, construíram pontes e linhas ferreas, os agrimensores e engenheiros. Eram muito numerosos, havia-os em toda a parte. No primeiro plano eleva-se a ilustre figura do „Pai da colonização polonesa no Paraná“, Sebastião Edmundo Saporski que fora colonizador, agrimensor, construtor e comissario de terras. Deixou numerosos successos, tecnicos em estradas e agrimensores praticos, sendo de relevo os seus serviços nesse particular, pois naquele tempo não havia no Paraná Escola de Engenharia.

O nosso reconhecimento merece tambem o eng-o Artur Sadowski falecido há alguns anos e que descança no Cemiterio Municipal de Curitiba, construtor de uma serie de estradas de ferro no Paraná e no vizinho Est. de S. Paulo que integrou muitas e diferentes comissoes officias encarregadas de elaborar planos

para construção de estradas de ferro no Sul do Brasil. O eng-o Sadowski antes de vir ao Brasil, trabalhou na construção da famosa ponte de „Poniatowski“ sobre o Vistula, em Varsovia.

Grandes meritos possui o eng-o Tadeu Suchorski, no Paraná, digno de uma biografia á parte. Formado pela politecnica de Varsovia, trabalhou quasi que exclusivamente entre os seus compatriotas no Paraná. Por muitos anos Suchorski dirigia em companhia do seu colega de curso Romualdo Krzesimowski a conhecida dissima vindima de Dorizon. Vem-nos á lembrança outros nomes ainda: — Casimiro Brodzia, fez medicos monumentais no Est. de Matto Grosso onde há anos habita. Os irmãos Słoczewski no Rio Grande do Sul e Ladislau Federowicz no Est. de Goyaz, que chefiou varias expedicoes scientificas ao hinterland selvagem do Estado, possuidor de maravilhosa pena e autor de diversas obras sobre o sertão de Araguaia.

Foram diretores de colonias os eng-os Estefano Stawiański, em Santa Catarina, Carlos Paskiewicz em Nova Galicia e Ferdinando Melanowski em Apucarana.

Sprzymierzeni lotnicy w obronie Anglii

W obronie Anglii bierze czynny udział bardzo wielu lotników państw sprzymierzonych, którzy straciwszy możność walki we własnych ojczyznach, znaleźli gościnę i przyjęcie w WBrjtanii i walczą na jej niebie o wspólne ideały. Są to przede wszystkim: Polacy, a nadto spotykamy tu lotników czeskich, belgijskich, holenderskich, norweskich i francuskich. Liczba ich zwiększa się z każdym dniem. Nadejdzie dzień, kiedy można będzie snuć o nich opowieści, o każdym z osobna z tych ludzi wytrwałych, nieuleknionych i zahartowanych w boju. Na ziemię angielską

przybywają oni z własnej woli jako ochotnicy, gnani żądzą walki z nienawistnym wrogiem. Zeszłej zimy powstały w Anglii liczne obozowiska, w których polscy lotnicy odbywają ćwiczenia. Znajdują w nich pomieszczenie piloci rezerwowi lub też młodzieńcy pragnący wytrenować się w służbie powietrznej. Liczne są ich zastępy, i polskie siły powietrzne rosna stale, są coraz potężniejsze. We wszystkich skupieniach polskich, rozsianych po świecie, istnieją aparaty rekrutacyjne, siad też lotnicy w Anglii pochodzą z różnych stron globu ziemskiego.

W podobnym położeniu znajdują się Czesi. Choć ich kraj znajduje się pod butem krzyżackim, zdążyli się oni zorganizować potajemnie i młodzi ludzie opuszczają swój kraj, aby drogą na Rumunię, Grecję, Francję, dobieć do Anglii i stanąć do szeregów walczących.

Własne eskadry obserwacyjne posiadają już również Holendrzy a wiele ich aparatów jest wyposażonych w materiał ich kraju rodzinnego.

Francuzi oraz Belgowie przystosowali się nader szybko do nowych sposobów walki. Rosną ich zastępy z każdym dniem i jednostki powietrzne, zrekrutowane w koloniach francuskich używały jaknajlepsze wyniki w działaniach bojowych na Bliskim Wschodzie.

Wszyscy lotnicy krajów sprzy-

mierzonych walczą o wolność swych ziemi ojczystych, pełni męstwa i owiani duchem zwycięstwa. Każdy z nich zrobił wszystko, aby móc dalej walczyć. Trzech znanych dowódców norweskich uciekło z podbitego kraju na aparacie niemieckim Heinkel, wykorzystując chwilę, gdy załoga niemiecka poszła na obiad. Przybyli do Scapa Flow i tu angielskie maszyny myśliwskie, sądząc, że mają do czynienia z wrogiem, zmusiły Norwegów do pospiesznego lądowania, co się odbyło, na szczęście, bez wypadku. Podobnie garść Francuzów przybyła trzema samolotami włoskimi. Należały one do włoskiej komisji rozjemczej w Marokku, która udawała się akurat do Tunisu, aby tam podjąć warunki, jakie „zwycięska Italia“ chce nałożyć „porażonej Francji“. 16-tu oficerów włoskich zostawiono powiązanych w namiocie, a aparaty, których nie umieli obronić, posyłowali do Anglii.

Wśród Polaków są wypadki że przybywają oni do Anglii drogą na Syberię, Mandżurię, posiadłości brytyjskie na Dalekim Wschodzie oraz Stany Zjednoczone. Niektórzy wędrują tym sposobem całe 4 miesiące i obojędząją kulę ziemską dookoła, byle tylko stanąć na nowo do walki. Interesująca eskapadę urządziła gromadka Holendrów. Najpierw uciekali z pod władzy nazystowskiej rowerami, potem zdobyli niemiecki czołg, gdy załoga zapatrywała go w paliwo i rzucili się w drogę na tym wcale nie wyszycgowym powozie. Złapani ich i wsadzono w pociąg, by odwieść do obozu koncentracyjnego. Wysoczyli z wagonu, rzucili się w wodę i płynąc dotarli do zatoki Zuidsee. Tu wzięli łódź motorową, którą zamierzali dopłynąć przez morze do dalekiej Anglii. Jeden z kontroldowców angielskich znalazł ich na szczęście na bezkresach Morza Północnego, rzucanych przez fale i zupełnie wyczerpanych.

Jedna z eskadr polskich ma już na swym rachunku 124 maszyn nieprzyjacielskich, które zestrzelila w walkach. Pewien polski lotnik, który był w Polsce pilotem oblatującym maszyny wypuszczone świeżo z Polskich Zakładów Lotniczych, rzucił się z dwoma towarzyszami na 10j niemiecki, złożony z 70 aparatów. Trójka polska zestrzelila 8 samolotów niemieckich i wróciła dopiero wtedy, gdy zabrakło jej amunicji.

Os Pilotos Aliados na RAF.
Rio (Corr. da Manhã.) Cada dia mais se estreitam os laços de amizade entre os pilotos que vieram para defender as suas pátrias arruinadas da Polonia, da Tchecoslovaquia, da Belgia, da Holanda, da Noruega e da Franca, irmanados por um ideal comum a bre o solo „hospitalidade da Gra-Bretanha. Cada dia mais alguns chegam. Talvez um dia, poderao ser contadas as epopéas individuais destes homens destemidos... Por propria e espontanea vontade eles estão voando lado a lado com os seus colegas britânicos em numero cada dia maior.

Durante o inverno passado numerosas escolas polonesas funcionaram, e devido ao numero de pilotos em reserva ou treinamento o futuro das esquadilhas polonesas é assegurado para muito tempo. Em todas as comunidades polonesas espalhadas pelo mundo, ha centros de recrutamento muito ativos.

Os pilotos tchetos estão mais ou menos na mesma posição. Apesar de estar o seu país sob a bofa alema, eles conseguiram se organizar para escapar, passando pela Rumania, pela Grecia, pela Franca.

Os holandeses ja tem os seus esquadroes de observação e reconhecimento naval, muitos dos quais equipados com material holandez.

Os franceses assim como os belgas adaptaram-se rapidamente as novas condições de combate. Cada dia chegam mais aviadores, e as unidades aereas colonias francezas tem dado os melhores resultados no Oriente Medio.

Cześć Bohaterowi

W więzieniu niemieckim skonał general polski Franciszek Kleberg, który zszedł ostatni z pola bitwy w 1939 roku

London, Nadeszła tu smutna wiadomość o śmierci generała polskiego śp. Franciszka Kleberga, który zmarł w niemieckim obozie koncentracyjnym. General Kleberg stawiał opór Niemcom w czasie ich najazdu na Polskę, aż skutkiem braku amunicji musiał złożyć milczącą broń wobec niesłychanie przeważających sił wroga. Był to jeden z najdolejczych dowódców polskich i zajmował ważne i wybitne stanowiska. W czasie kampanii wrześniowej gen. Kleberg zorganizował na własną rękę korpus bojowy złożony z dywizji piechoty i konnicy, i siłami tymi odępnął nieprzyjaciela na zachód. Ostatnią bitwą stoczył pod Kockiem w dniu 6 października 1939, i w dacie tej znajduje potwierdzenie fakt, że Polacy, zaskoczeni przez wielokrotnie silniejszych dwóch wrogów, Niemców i Moskali, utrzymali się na polu bitew przez pięć tygodni, czyli dłużej, niż którykolwiek z narodów sprzymierzonych z WBrjtanią.

Morte de um general polones
Londres (R. ingl.) Chegam a esta capital noticias do falecimento do general Francis Kleberg em um campo de concentracao de prisioneiros alemes. O general Kleberg que resistiu aos alemes quando estes invadiram a Polonia ate que por falta de munição teve de render-se a forças incomparavelmente superiores, era tido como um dos mais habéis officiais do exercito polones onde ocupava postos de importancia e des-saque. Na campanha de setembro o general Kleberg organizou corpos de combate em separado constando de divisões de infantaria e cavalaria, com as quais repeliu os alemes para o oeste. Sua ultima batalha foi travada em outubro de 1939 e essa data confirma a teoria de que os poloneses na verdade combateram os alemes por cinco semanas ou mais que qualquer outro aliado com exceção da Gra Bretanha.

coragem. Tudo fizera para poder continuar a combater o inimigo. Tres escadros comandados por ele escaparam num Heinkel hidroplano alemão enquanto a tripulação germanica estava almoçando, e foram parar em Scapa Flow onde foram forçados a amerissar por causa ingleses, felizmente sem estragos. Franceses fugiram com tres aviões da comissao italiana de Armistício em Marrocos, deixando amarrados num canto do hangar, por baixo de lonas, desespeis officiais italianos que iam para a Tunisia ditar as condições da Italia vitoriosa...

Poloneses fugiram pela Russia, atravessaram a Siberia, a Mandchuria, chegaram nas concessões britannicas do Extremo Oriente e passando pelos Estados Unidos, apos quatro mezes de penosa viagem retomavam o seu posto de combate. Holandeses fugiram com bicicletas, atacaram a guarnição de um tank alemão que o reabastecia, fugiram com o veiculo, eram apanhados, levados para um campo de concentracao onde eles fugiam de trem, chegam a nado no Zuidsee, e fogem numa pequena lanca que era recolhida sete dias depois por um destroier ingl com os seus tripulantes e haustos... Uma das esquadilhas polonesas ja tem derrubado oficialmente cento e quarenta e dois avões alemes desde que esta em operações. Um deles, que era piloto de provas da comissao de recepção de material volante nas usinas P.Z.L. atacou com dois companheiros uma formação de se'enta avões alemes, e juntos derrubaram oito e voltaram quando nao tiveram mais munições.

Polskie ołówki; Polskie Pocztówki polskie żyłki; K gumki na ból głowy najlepsze w świecie 5 sztuk 2\$50 Tabaki do żużwania, i w listkach FLORECKI — Casuarina Liberty. Florecki — Charutaria Liberty

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

MAZ MINANCORĘ NIEMA BEPSZEJ POMADY

Farmarcia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdolił być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych uleceń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzucając naśladownictwa! Żądajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **ATLANTICA PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek „**DELICIOSO**“ z soku pomarańczowego bez alkoholu **Z BROWARU ATLANTICA** - Curitiba, Av. Iguaçu nr. 153. Telefon 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Dziennik rz wydany w Brazylii

W czasie zebrania Narodowej Rady Prasowej, obecni zapoznali się z treścią korespondencji wysłanej z Brazylii zagranicę, w celu rozpowszechnienia jej przez prasę, za pośrednictwem agencji „Overseas News Agency Inc.“

Wybuch 500 beczulek siarczku sody

Donoszą z Rio de Janeiro o znacznych szkodach — spowodowanych wybuchem siarczku sody. Pracowano jeszcze w magazynie pod numerem 3-im, w dokach znajdujących się przy awenidzie Rodrigues Alves.

„Pensão Marumbi”

Polski Pensjonat Familijny

Właściciel: Marlan Maslowski Travessa Marumbi, 105—Blisko Praça Tiradentes. Curitiba — Paraná.

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych SPRZEDAŻ I KUPNO

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do Wawrzyńca Olczyka

Dr. M. Barański LEKARZ
Laureat Uniwersytetu Parańskiego. Z praktyką w szpitalu Santa Casa, Klinice położniczej w Pogotowiu Ratunkowym.

ROLNICY ADUBO
Aby otrzymać zbiory lepsze i obfitsze, stosujmy tylko nawozy sztuczne marki PARANA

który się zapalił, nie mógł być ugaszony wodą ze zwykłych siłkawk i beczulki musily być wynoszone i wyrzucane na ulicę gdzie gaszono je piaskiem i innymi stosownymi środkami.

Nowy interwentor paulistański

Dr. Fernando Costa jeden z najbardziej zasłużonych paulistów obecnej doby, urodził się dn. 10-go czerwca, w roku 1888, w mieście Pirassununga w stanie S. Paulo.

Strażacy by móc opanować rozrzucony żywioł, musieli walczyć z ogromnymi trudnościami, założył maski przeciwgazowe. Towar, który się zapalił, nie mógł być ugaszony wodą ze zwykłych siłkawk i beczulki musily być wynoszone i wyrzucane na ulicę gdzie gaszono je piaskiem i innymi stosownymi środkami.

gentyński Ricardo Saenz Hayes, który z polecenia dziennika „La Prensa” ma przeprowadzić studia nad życiem społeczeństwa brazylijskiego.

Miejscowi święci

Prefekt miasta Rio de Janeiro wydał dekret, zmniejszający ilość świąt municypalnych na dwa, mianowicie: 20 stycznia, dzień Św. Sebastiana, patrona miasta i 28 października, dla uczczenia pamięci podpisania statutu urzędników publicznych.

Tymczasowy Minister Rolnictwa

Prezydent Republiki wyznaczył naczelnego dyrektora Departamentu Produkcji Rolnictwa, p. Carlosa de Souza Duarte, który tymczasowo spełnia obowiązki ministra Rolnictwa, aż do zamianowania nowego członka gabinetu, na miejsce dra Fernanda Costa, powołanego na wysokie stanowisko Interwentora stanu S. Paulo.

NOTÍCIAS DO PAIZ

Reunido o Conselho Nacional de Imprensa tomou conhecimento dos termos da correspondencia espistolar, remetida daqui para o exterior, para distribuição, pela „Overseas News Agency Inc.”, pelo seu correspondente e representante aqui, Raul van Orden Staw.

Anda trabalhavam no interior do armazem n. 3, do Cais do Porto, na avenida Rodrigues Alves quando, de subito, as pessoas que ali se achavam ouviram explosões sucessivas. Os estampidos partiam da parte central do prédio. E a cada estouro forte, o ar impregnava-se de uma fumaça sufocante.

Não tardou o motivo que se constatasse o motivo das explosões e da fumaça com a verificação da existência, em depósito, no armazem, de um „stock” de 448 tambores de hiposulfito de sódio.

O armazem 3, alem do material que inflamou, guardava numerosos volumes, entre os quais algumas bobinas de papel. Esses volumes, porem, pouco sofreram e isso mesmo devido a agua das mangueiras.

Quando os veículos do Corpo de Bombeiros se dirigiam para a avenida Rodrigues Alves, um carro colheu um imprudente transeunte que atravessava a rua. O infeliz, que era de avançada idade, morreu no local da ocorrência. Sua identidade não e ainda conhecida, sabendo-se apenas que tem o vulto de „Carrapeta”.

O dr. Fernandes Costa, um dos paulistas mais ilustres da atualidade, nasceu, a 10 de junho de 1888, na cidade de Pirassununga, Estado de São Paulo, onde passou a infancia e onde deu inicio aos estudos.

Com o advento do governo Getulio Vargas o dr. Fernando Costa foi guindado ao posto de presidente do Departamento Nacional do Cafe e, mais tarde, foi convidado a gerir a pasta de Agricultura, Industria e Comercio, sendo que hoje e levado para a Interventoria Federal de São Paulo, na qual muito se espera da sua operosidade, fartas vezes demonstrada.

O Prefeito carioca decretou, reduzindo a dois o numero dos feriados municipais que sao 20-I consagrado a S. Sebastiao, padroeiro da cidade e 28-X, assig-natura do estatuto do funcionario publico

Na sprzedaż w Afonso Pena dośrodek bry szakiar koło 8 albrów, z lasem, dobr dom, stodoła, stajnia i inne zabudowania gospodarskie, wszystko kryte dachówką.

100 cygar 10\$. Fumo em corda od 6\$ — 32\$ kilo. Tabaki tureckie do fajki i papierosów. Fajki od 1\$500—8\$50 Cuias p. chimarrão od 1\$500—30

BOL PIERSI REUMATYZM BOL ZEBOW NEURALGJA ZACIECIA, SNALECZENIA BOL USZU KLUCIE SWIEZE RANY

NAJWIEKSZE ODKRYCIE dla Kobiety FLUXO-SEDATINA (REGULATOR VIEIRA)

Rejestr Obcokrajowców

W tym miesiacu uplywa termin ogolnej rejestracji obcokrajowców, zarządzonej przez dekret federalny nr. 3.010. Termin rejestracji byl dwa razy przedluzony i prawdopodobnie tym razem jest on juz ostateczny.

Z naszej strony chcemy przypomniec Czytelnikom, ze Biuro adwokackie dr. Bronislawa Roguskiego w Kurytybie, mieszczace sie w nowym lokalu przy awenidzie joao Pessoa nr. 71 (1-sze pietro, telefon 2442) przeprowadza tlomaczenia jakichkolwiek dokumentow zagranicznych, gdyz posiada wlasnego tlomacza publicznego, zaprzysiezonego, i jego tlomaczenia maja waznosc przed jakimkolwiek urzedem lub sadem.

Registro de Estrangeiros

Termina neste mes o registro geral de estrangeiros, instituido pelo Decreto 3.010, que, por duas vezes havia sido prorrogado. Desta vez, por certo, o prazo sera definitivo e, quem não se registrar, estara sujeito a elevada multa.

Comité de Socoro às Vítimas da guerra na Polonia

(Autorizado pela Cruz Vermelha Brasileira Divisão Paranaense) Presidente Dr. Vitor do Amaral Secretario Geral Dr. B. O. Roguski Tesoureiro Padre Joao Paika

Zbiórka w rzeczach, żywności i pieniądzu na rzecz jeńców polskich w Niemczech

Table listing donors and amounts: Teodor Cichewicz z Irtali różnyh rzeczy i produktów na sumę 2.000\$000, Dżręk Franciszka z Kurytyby produktów na sumę 150\$000, Piotr i Helena Lackowsky z Candido de Abreu w gotówce 100\$000, Józef Angulski z rodziną z Orleans do Sul, Santa Catarina w gotówce 100\$000, Stanisław Lackowski z Candido de Abreu w gotówce 50\$000, Majewski Aleksander z Kurytyby w gotówce 50\$000, Lachowski Franciszek z Kurytyby ofiarował na sumę 38\$000, Florecki Mieczysław " " " " 38\$000, Kubis Tomasz " " " " 36\$000, Firma Walewski i Boye " " " " 20\$000, Firma Demeterko " " " " 20\$000, Czarnecki i Galarda z Kurytyby ofiarowali w gotówce 20\$000, Niewęglowski Stanisław z Kurytyby ofiarował na sumę 15\$800, Bemtowski Marian " " " " 15\$000, Palutis Stanisław " " " " 15\$000, Firma Berger " " " " 12\$000, Krukowska Corina z Kurytyby ofiarowała w gotówce 10\$000, Sępiewska Waleria " " " " 10\$000, Aleński Stanisław " " " " 10\$000, Romerowa Franciszka " " " " 10\$000, Domański Józef z Kurytyby ofiarował na sumę 9\$500, Kuchenna Amalia " " " " 6\$600, Gradowski " " " " 5\$600, Amołkowski Aleksander " " " " 5\$000, Wichert Maria " " " " 3\$200, Groszewicz Izabela z Kurytyby złożyła w gotówce 5\$000

Razem w gotówce, rzeczach i żywności 2.740\$700

Parański Komitet serdecznie dziękuje Ofiarodawcom, szczególnie p. Teodorowi Cichewiczowi z Irtali za wspaniałomyślny dar, apelując jednocześnie do wszystkich, jak również do tych osób, którym wysłał specjalny okólnik w sprawie zbiórki na rzecz jeńców polskich, o łaskawe nadsyłanie ofiar, choćby najskromniejszych.

Jednocześnie Parański Komitet podaje do wiadomości, że wspólnie z Sekcją Żeńską wystąpił uchodźcom polskim we Francji nieokupowanej i jeńcom polskim w Niemczech 11 skrzyń z rzeczami i żywnością, wartości 11.691\$500. Jest to już trzeci transport, wystany z Kurytyby nie licząc przesyłek w gotówce.

Parański Komitet uprasza o nadsyłanie w dalszym ciągu ofiar w rzeczach, żywności i gotówce na rzecz jeńców wojennych i uchodźców, których tragiczne losy rzuciły poza granice kraju!

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych. We wszystkich aptekach i drogeriach. Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville.

czony... za siebie... Kurytyba... Wiedzial... jak... Mladzi nad otwie... goryczy. Co sie z nim stanie?... I profesor Dobromirski poczyni w uspek... smak... co... do...

— Nie, niech pani pozwoli wypakować się swemu ojcu.
 — Widząc szeroko otwarte oczy obójca, dodał: — To jest ojciec pani, profesor Rataj Wilczur...
 Dzieki Bogu, odzyskał pamięć... Chodźmy, cdejdźmy dalej... Pozwólamy mu płakać.
 Stangli opodal i Dobraniecki urywanymi zdaniem opowiedział im wszystko.
 Tymczasem ży przybyły widocznie z nachodrowi uję. Podniósł się ciężko z ziemi, lecz nie dochodził. Marysia podbiegła doń i przytuliła twarz do jego ramienia. Nie widziała nic, bo żyż zalewały jej oczy, lecz słyszała jego cichy głos: — Wiesz, nie odpooczywanie rącz jej dąć Raut...
 Zachodziło słonce, czerwienią i kłotem jazyko się niebo na widnostręgu, na słońcu kładły się niebieskawe cienie, pierwsze musznięcia wczesnego zimowego zmięrczu.

— S. p. Beata z Gontyńskich...
 Zrobił krok naprzód, wyciągnął ręce przed siebie...
 — Co panu, co panu jest? — krzyknął przerażony Leszek.
 — Strzyjcin!...
 — Boże! — jęknął znachor. W jego mózgu z przeraźliwą jasnością odżyło wszystko.
 Trąsał się na całym ciele, a z jego gardła wydobywał się jakiś głucho, nieludzki jęk. Siły opuściły go zupełnie i byłby runął na ziemię, gdyby Leszek i Marysia nie chwyciły go mocno pod ramiona.
 — Co ci, co ci, stryjcine! — szeptała przerażona Marysia.
 — Marysio, córeczko moja... córeczko moja... wymówił rozdręganym głosem i wybuchnął kłanieniem.
 Nie mógł utrzymać tego bezwładnego ciężaru i jak najostrożniej opuścił go na ziemię. Słowa wypowiedziane przezeń napędziły ich zdumieniem, wzruszenia zdziwio Marysę, że nazwał ją imieniem, którym kiedyś, i to bardzo rzadko, w chwilach czułych pieczętował nazwiska. Nie mieli jednak czasu na dociekania. Antoni Kosiba doznał widocznie jakiegoś ataku nerwowego. Skłony na kłęczkach w śniegu, z rękami przyciśniętymi do twarzy, nie usiłował wstać.
 — Maszmy go przzenieść do sanek — zdecydował się Leszek — pobiegę po stangretów, do samy nie damy rady.
 Już chciał iść, gdy w słońcu ukazał się profile...

— 433 —
 rajając się przed nimi szczęśliwą przyszłością, Antoni Kosiba nad swoją samotnością, w której już będzie musiał żyć do śmierci. I on przecie wiele przeżył, wiele przecierpiał, a nic dla siebie nie zdobył. Bluzniłby przeciw własnemu sercu, gdyby żałował, że oto tę cząstkę szczęścia, jakiego dla siebie pragnął, oddał im, dorzucił jak ubogi datek do ich wielkiego skarbu... Nie, nie żałował, ale przecież ciężko mu było na duszy, jak musi być ciężko każdemu, co już niczego nie oczekuje, niczego się nie spodziewa, niczego nie pragnie...
 Zapukano do izby. To stangret wszedł z pudełkiem:
 — Boję się, panie, że kwiaty zmarzną. Za długo im na mrozie.
 — A dobrze. Niech tu postoją — powiedział Leszek. — Chociaż i tak niedługo musimy jechać.
 — Dokądże to z kwiatami? — zaciękawiał się znachor.
 — Pojedziemy na cmentarz, na grób Marysinej mamy. Chcemy podzielić się z nią naszą radością i poprosić o błogosławieństwo — odpowiedział poważnie Leszek.
 — Twojej matki, gołąbeczko?
 — Tak.
 — To ładnie... Bardzo ładnie... Wspomniałaś mi kiedyś, że tu na Radolińskim cmentarzu spoczywa. Tak, tak... Kiedyś tu, gołąbeczko, w tej izbie leżała między życiem i śmiercią, chciałem i ja pójść na jej grób, pomodlić się o twoje wyzdrowienie... Zawsze wstawienie matki to nie tylko u ludzi, ale i u

Antoni powiódł po niej wzrokiem i przeczytał:
 czka z napisem...
 krzyża śnieg. Wówczas ukazała się białasna tabli-
 z pudła kwiaty, Marysia zaś zaczęła oczyszczać z
 Własnie młodzi skończyli modlitwę. Leszek wysi-
 wiadunkami i do połowy zasypałym śniegiem.
 czarnym krzyżykiem, obwieszonym resztkami
 Była to zwykła wiejska mogiła z niewielkim
 w milczeniu.
 przykładem. Znachor zdjął czapkę i stał za nimi
 ukłękła w śniegu i modliła się. Leszek poszedł za jej
 Marysia z trzymającą się przy mogile swojej matki,
 niewiele zaspy.
 bez trudu. Tylko przy mogilkach potworzyły się
 tylko mnięli wierzchołek wzgórze, mogli już iść
 do kołan. Nawiało go tu bez miary. Za to, gdy
 tkniętym białym śniegiem, który miejscami sięgał
 się przy bramie. Stąd już trzeba było brnąć nie-
 Droga szła obok cmentarza i sennie zatrzymały
 Snać i drzewa w sypkim piasku nie chciały rosnąć.
 kawalki były jeszcze wolne i od mogił i od drzew.
 i okolicznych wzduż ścieżek. Władzy alejkami duże
 rosnącym pagórkowi chowano zmarłych radoliskich
 na kiedys łysym, a obecnie gęste drzewami po-
 nim ani metra wolnego od mogił. Tu natomiast,
 lat był już tak przepiękny, że nie pozostało na
 mal w środku miasteczka, od trzypięciu z górą
 Stary cmentarz, położony za kościołem nie-
 kapliczki świętego Stanisława Kostki.
 i świecące w wielu miejscach czerwona cegła ściany
 świądzący rozsypujące się pioty, pochylone krzyże

Boga musi najwięcej znaczyć... Ciężkie były to
 godziny... Tylko nie wiedziałem, gdzie jej mo-
 gilka.

Zasepił się, potem przetarł czoło i wstał. Z
 kąta z alkowy przyniósł wielki pęk nieśmiertel-
 ników:

— Macie i to. Zawieźcie. Te kwiaty nie po-
 marzną, nie powiędną. To kwiaty umarłych. Zioś-
 cie je tam ode mnie.

Marysia ze łzami w oczach zarzuciła mu rę-
 ce na szyję:

— Kochany stryjcju, kochany stryjcju...

— A może i pan, panie Antoni, pojechałby z
 nami. Złożyłby pan te kwiaty osobiście? — zapro-
 ponował Leszek.

Znachor spojrział w oczy Marysi, zastanowił
 się i kiwnął głową:

— Dobrze, pojedę z wami. Stąd do cmentarza
 nie daleko, to jak będę wiedział, gdzie ta mogil-
 ka, czasami sobie pójdę zielsko powyrywać, kwia-
 tki położyć.

Wiedział Antoni Kosiba, jaką przykreść robi
 Marysi, nie chcąc przyjąć gościny w Ludwikowie,
 i pragnął teraz dać jej dowód, że nie, co ja blisko
 obchodzi, nie przestanie nigdy być bliskie i dla niego.

W kwadrans później we trójkę siedzieli w
 saniach. Konie ruszyły dobrym klusem i już po
 chwili znalazł się na zakręcie, skąd jak na dłoni
 widać było kapliczkę i całe wzgórze, na którym
 znajdował się tak zwany Nowy Cmentarz. Z nowo-
 ści właściwie pozostała mu tylko nazwa, o czym

"Biblioteka Osadnika" składa się z tygodniowych dodatków
 powieściowych "Gazety Polskiej w Brazylii". Powyższy spis
 obejmuje wydawnictwa z lat 1936-1941.

- NR 1 — USTAWY IMIGRACYJNE W BRAZYLII
 2 — E. Rice Burroughs, SYN TARZANA
 3 — Kornel Makuszyński, WIELKA BRAMA
 4 — Franc. Ulechnowicz, PRAWDA O SOWIETACH
 5 — Helena Zakrzewska, BIAŁE RÓŻE
 6 — Władysław St. Reymont, ZA FRONTEM
 7 — Henryk Sienkiewicz, BARTEK ZWYCIĘZCA
 8 — Sewer, MACIEK W POWSTANIU
 9 — Tomasz Siemiradzki, BOJE O WARSZAWĘ
 10 — Antoni Marczyński, STRASZNA NOC
 11 — Daniel De Foe, ROBINSON KRZUOE
 11 — Ladusz Dolega-Mostowicz, ZNACHOR

"Biblioteka Osadnika" zawiera:

Z b... Kairo. „Skro... wiadają żołn... byli z Krety do... sze jest nurko... gdy samoloty... rana do wierz... z karabinów n... sze aparaty n... się rzadko. G... cej, bój o Kre... inną postać... orzekł, że p... powietrze był... gdyż mieli o... bliżu, a Angli... tywać aż z A... anglo-greckim... cji. Samoloty... nie ustawały w... Brak już był... ności.

Walka była... wiada inny uc... — lecz straty... nie niewielkie... śmy się, niem... bami na mor... część drogi... niemcy używał... sztuczki na K... pojawia się n... now, opuszcza... mię. Obróczy... sty ogień i m... skoczki są ju... mi — a tu, k... kładą się na... że wisiaty u... ne słonia, a n... to pułapka, ab... dochroniarze... bezpieczeńst... Ale obróczy... nu ani słonia... wym skoczkon... wielu skoczów... li, a jedni z... sierdza, inni... Nie było już k... jak w temtej... żołnierze nau... sobą uprzedni... sku, aby móż... się o łaskę i... Taki skoczek... na ziemi, wyci... drza gazę, w... że skoczowie... tylko pokojow... austriakami i... Hitlera więsz...

Pensjonal... Ru... B. do R... Przyjmuje przy... by. Pokoje czyste... rzędna. Ceny przy... rzeć i zimne. Dla... specjalne.

Szukasz ziemi... Najlepsze... na zachod... Rio das... Laranjeiras, ... Za gotówk... Reg. de acord... de 10,1

Biuro

Sprawy cywilne... Udziału się info... urzędach public...

RUA 15

Szan... (tuż... 280

Ca... Poniżej ceny... w polskim et... Ujrzyć, to zna... picie gd... Mam... Man... Rua S. F...

Po chwili z sali rozległ się gwar, hałas prze-

— Nie będzie, nie może być skatany — wma-

Zacisnął pięści:

— Nie będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

Pensjonal... Ru... B. do R... Przyjmuje przy... by. Pokoje czyste... rzędna. Ceny przy... rzeć i zimne. Dla... specjalne.

Szukasz ziemi... Najlepsze... na zachod... Rio das... Laranjeiras, ... Za gotówk... Reg. de acord... de 10,1

Biuro

Sprawy cywilne... Udziału się info... urzędach public...

RUA 15

Szan... (tuż... 280

Ca... Poniżej ceny... w polskim et... Ujrzyć, to zna... picie gd... Mam... Man... Rua S. F...

— Po chwili z sali rozległ się gwar, hałas prze-

— Nie będzie, nie może być skatany — wma-

Zacisnął pięści:

— Nie będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Po chwili z sali rozległ się gwar, hałas prze-

— Nie będzie, nie może być skatany — wma-

Zacisnął pięści:

— Nie będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Po chwili z sali rozległ się gwar, hałas prze-

— Nie będzie, nie może być skatany — wma-

Zacisnął pięści:

— Nie będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

— Proszę wstać. Są wchodzi — dobiegł uszu

Dobranieckiego głos woznego z progu sali.

Nie ruszył się z miejsca. Tam czytano wyrok.

— A co będzie, jeżeli zostanie skatany?

— Ostry dźwięk dzwonka rozległ się w klnia-

Z bojów o Kretę

— Opowiadania żołnierzy —

Kairo. „Skoczki to nie — powiadają żołnierze, którzy przybyli z Krety do Aleksandrii — gorsze jest nurkowanie bombowców gdy samoloty latają rajami od rana do wieczora i siekają kulami z karabinów maszynowych. Nasze aparaty myśliwskie pojawiały się rzadko. Gdyby ich było więcej, bój o Kretę byłby przybrał inną postać. Jeden z lotników orzekł, że przewaga Niemców w powietrzu była dlatego tak duża, gdyż mieli oni lotniska w pobliżu, a Anglicy musieli przylatywać aż z Afryki. Żołnierze z anglo-greckim bractwem już amunicji. Samoloty nieprzyjacielskie nie ustawały w ciskaniu bomb. Brak już było i zapasów żywności.

„Walka była straszna — opowiada inny uczestnik bojów — lecz straty nasze są względnie niewielkie. Kiedy wycyfrowaliśmy się, Niemcy przyli na bombami na morzu przez większą część drogi. Wedle oficerów, Niemcy używali licznych nowych sztuczek na Krecie. Np. na niebie pojawia się nagle rój spadochronów, opuszczających się na ziemię. Obroncy otwierają siarczysty ogień i myślą, że wszystkie skoczki są już latającymi trupami — a tu, gdy spadochrony kładą się na ziemi, okazuje się, że wisiały u nich kukły wypchane słomą, a nie żołnierze. Była to pułapka, aby prawdziwi spadochroniarze mogli wyładować bezpiecznie w innym miejscu. Ale obroncy nie dawali pardonu ani słomianym ani prawdziwym skoczkom. Wielu, bardzo wielu skoczaków pojęto do niewoli, a jedni z nich błagali miłosierdzia, inni zalewali się łzami. Nie było już krzyków „Kamerad“, jak w temtej wojnie. Hitlerowscy żołnierze nauczyli się między sobą uprzednio tyle po angielsku, aby móż w tym języku prosić o łaskę i darowanie życia. Taki skoczek, gdy tylko osiadł na ziemi, wyciąga zaraz z zanadru gazetek, w której napisano, że skoczki nie są nazystami tylko pokojowo usposobionymi austriakami i że nie mają dia Hitlera większego znaczenia, niż

prawdziwi nieprzyjaciele. „Oczywiście — mówią oficerowie angielscy — gazety te stanowią, zdaje się, stały egzemplarz u skoczaków“.

Jeden z żołnierzy australijskich tak powiada: „Samoloty zrzuciły skoczaków z tak małej wysokości, że widzieliśmy dobrze ludzi, skaczących w dół. Możecie mi wierzyć, że nie skakali oni z własnej woli. Jakś wielokrotnie pychał ich a nawet dawał im kopniaki. Tak było w samolocie, na który patrzyłem własnymi oczyma.“

Anglicy i Grecy mają dla nazystowskich skoczaków tylko pogardę, a utłuki ich tysiące. Mówią oni, że walka ze skoczakami byłaby łatwa, choćby nawet przy jeszcze większej liczbie nieprzyjaciół, byleby władania powietrzem nie należało zupełnie do wroga. Żołnierze, którzy przybyli spod Kandi, twierdzą, że tam wszystkie skoczki hitlerowskie zostały wycięte do nogi.

Narrativas da luta na ilha de Creta

Cairo (UP, am.) Os soldados regressados dizem: „Os paraquedistas nao eram nada, mas o bombardeio em mergulho durante todo o dia e o continuo metralhamento mantinha nos em grande tensoo durante todo o tempo, que foi terrivel. Muito raramente viamos os nossos ocaos. Se nfo tivessemos tao poucos a coisa teria sido diferente“. Um porta-voz da aviao explicou que o dominio aereo por parte dos alemoes foi tao completo devido a proximidade das bases dos avioes inimigos e a distancia das bases inglesas. Os soldados ja estavam com falta de munição. Os avioes inimigos nao cessavam de lancar bombas. Faltavam ja alimentos.

„Foi porovoso — disse um soldado — mas relativamente perdemos poucos homens. Depois, na retirada, fomos bombardeados durante a maior parte da viagem por mar“. Declararam alguns oficiais que os alemoes usaram inumeros novos truques na ilha de Creta. Avistamos uma peca de paraquedistas e avioes violento fogo contra eles. Julgavamos ter morto a todos, quando ao descerem os paraquedistas, verificamos que eram apenas bonecos de palha atirados para atirar o nosso fogo enquanto os verdadeiros paraquedistas desciam noutro ponto. Mas nessa occasiao, como nas outras, os verdadeiros paraquedistas foram recebidos por um verdadeiro fogo. Muitos, grande numero foram capturados pois gritavam por misericordia, e alguns choravam. Estes ja nao exclamavam: „Camarada!“ como na guerra passada: sabiam o suficiente de ingles aprendido anteriormente para o fim de pedir merce. Usualmente este tipo de paraquedistas, logo ao descer, vao mostrando diarios onde escreveram que nao sao realmente nazistas senao pacificos austriacos que nao sao de mais utilidade a Hitler do que a nos“. Acrescentou o oficial: „Todaavia, parece que o tal diario faz parte do equipamento normal dos paraquedistas“. Disse um soldado australiano: „Os aeroplanos lançavam paraquedistas de tao pouca altura que nos viamos perfeitamente quando os homens deixavam o aparelho. E pode acreditar, eles nao estavam saltando. Eram empurrados ou recebiam pontapes de um sujeito enorme. No aviao que eu vi era assim“.

Os soldados tem despreso pelas tropas de paraquedistas — milhares

Niemcy skazują jeńców polskich na śmierć

Genowa. Mnożą się w ostatnich czasach procesy sądowe, jakie Niemcy wytaczają jeńcom polskim na ziemiach okupowanych przez najazd. Niemcy robią jeńców polskich odpowiedzialnymi osobiscie za akty obrony swego kraju w wrześniu 1939 r. Jak donoszą z Poznania, skazano tam na śmierć trzech kapitanów wojska polskiego, pod zarzutem, że zabili kilku cywilnych Niemców w czasie wycyfowania się Polaków w wojnie z najazdem. Wedle praktyki nazystowskiej, skazanym ścięto głowy toporem na pniu. Ofiarami pogromu nazystowskiego byli młodzi kapitanowie: Cichoń, Antkowiak i Kitka. Zgładzono również śmiercią komendanta szwadronu jazdy rotmistrza Nieciewicza za to, że w czasie oblężenia Warszawy miał strzelać z rewolweru zabić szpiega niemieckiego w chwili, gdy szpieg dawał znaki świetlne niemieckim lotnikom.

Condennacao a morte de prisioneiros de guerra

Genebra (UP, am.) Ultimamente tem se multiplicado os processos judiciais movidos contra prisioneiros de guerra, na zona polonesa ocupada pelos alemães. Os alemães responsabilizam os prisioneiros de guerra de crimes praticados contra os alemães durante a luta de setembro de 1939. Segundo noticiam de Poznań ja foram condenados e executados tres capitães do exercito polones, sob a accusação de terem matado alguns civis alemães durante a retirada dos poloneses. Conforme a praxe nazista, os tres condenados foram decapitados a machado sobre um cepo de madeira. Essas victimas da sanha nazista foram os jovens: Cichoń, Antkowiak e Kitka. Tambem foi executado o comandante dum esquadrao de cavalaria Nieciegiewicz, o qual, durante o cerco de Varsovia, teria matado a tiros um espião alemão, na occasiao em que este fazia sinais luminosos aos aviadores alemães.

Straty Francji

Vichy. Admiral Darlan przedstawił w ostatniej mowie takie straty Francji, przeniesione po zawarciu zawieszenia broni z Rzeszą: 1) W czerwcu 1940 r. straciła na rzecz Anglii 90 statków o łącznej wartości 370 tys. ton. 2) W koloniach francuskich, które nie zgodziły się na postępowanie rządu Vichy, stracono 10 statków o ładowności 36 tys. ton, które pływają dla gen. Gaulle i sprzymierzonych. 3) Począwszy od dnia 6 czerwca ub.r. Anglicy zajęli na morzu 33 statki francuskie o łącznej ładowności 158 tys. ton. 4) Stany Zjedn. zablokowały Francuzom 13 statków z 142 tysiącami ton. 5) W tymże czasie Francuzi stracili na morzu 21 statki z ładownością, 86 tys. ton. Uległy one stoperdowaniu, zbombardowaniu lub też zostały zatopione dobruwalnie w obliczu wyderzeń wojennych.

„Główna strata Francji na morzu w statkach towarowych, wynosi wedle powyższego zestawienia przeszło trzy czwacie miliona ton czyli 120 bilionów franków. Jest to kwota nieco wyższa, aniżeli Francuzi musieli w tymże czasie zapłacić Berlinowi za utrzymanie wojsk niemieckich na ziemi francuskiej. Frank jest dziś walutą niskiej wartości, ale i tak

straty te są dla gospodarki francuskiej bardzo ciężkie. Po poddaniu się, Francja musi płacić baracz wojenny i wrogom i sprzymierzonym, których opuściła.

As perdas francesas

Vichy (Havas, fr) Eis o balanço das perdas francesas apresentado por almirante Darlan no seu recente discurso: 1. Navios capturados em fins de Junho de 1940: 90 unidades, deslocando 370 mil toneladas. 2. Navios apreendidos pelos ingleses nas colonias dissidentes: 10 unidades representando 36 mil toneladas. 3. Navos apreendidos pelos ingleses no mar, desde 6 de Junho de 1940: 33 unidades, deslocando 158 mil toneladas. 4. Navios bloqueados nos E.E.U.U. 13 unidades, representando 142 mil toneladas. 5. Navios afundados desde Junho de 1940 por bombardeios e torpedamentos, ou afundados voluntariamente pelas suas tripulações, 21 unidades, deslocando 36 mil toneladas. O balanço consigna o total de 792 mil toneladas, o que representa um valor de 120 bilhões de francos actuaes, importancia um pouco mais vultosa do que a que foi entregue pela Franca ao „Reich“ desde a assinatura do armisticio.

Pensjonat „Straniewska“
R. B. do Rio Branco, 263
Przyjmuje przyjeznych do Kurytyby. Pokoje czyste. Obsługa pierwszorzędna. Ceny przystępne. Kapiela gorąca i zimna. Dla miesięcznych ceny specjalne.

Szukasz ziemi na gospodarke?
Najlepsze tereny na zachodzie Parany
Rio das Cobras
Laranjeiras, via Guarapava
Za gotówkę i na spłaty
Reg. de acordo com decr. nr. 58 de 10,12,37 Nr. 1

Biuro Adwokackie
Drzy.
Antoni Firakowski
Vasco J. Taborda
Sprawy cywilne, handlowe, robotnicze. Naturalizacja i inwentarze. Udziela się informacji w sprawach wojskowych. Odbiór pieniędzy w urzędach publicznych. Przyjmuje się sprawy z inierioru i udziela się informacyj listownie.
RUA 15 DE NOVEMBRO, 52 — 1 andar — od 3—6

Restauracja „Pinguim“
Szanownym Rodakom podaje do wiadomości, że otwarta świezo przemieście
Restauracja Polska
ul. Ermelino de Leao, nr. 16 (tuż przy awenidzie Joao Pessoa, Telefon 7625)
— Wydaje smaczne, polskie obiady po przystępnej cenie. Szurasko po 2\$000 a każdej porze. Cena obiadu 2\$500
S wój do swego!
Franciszek Hańba, właściciel

Casa David
Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID Ładne meble w polskim stylu Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż.
Ujrzeć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, sanim kupicie gdzieindziej. Meble? — Tylko CASA DAVID.
Mamy 3 sklepy, jeden obok drugiego, nr. 322, 284.
Mamy też maszyny do szycia — Przyjdźcie a przekonacie się.
Rua S. Francisco nr. 322 — Telefon 1-6-1-7

dos quais mataram — dizendo que estes podiam ser facilmente abatidos, mesmo se as tropas aereas inimigas fossem ainda em numero muito maior, nao fosse o completo dominio do ar que tinham os alemoes. Os soldados chegado da zona de Candia dizem que todos os alemoes desceidos ali foram mortos.

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 42
Telefons 989 i 990
Calr postal 468
70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNYMI, 2 WINDY, SALON DLA RESTAURACJI, HALA I BAR
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Auto na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel:
Marcin Jaruga

Okazja Na sprzedaż 17 akrów ziemi nadającej się do wszelkiej uprawy, 6 km. od stacji, nadto 3 ha. z brakiem tuż przy kole. Do tego duży dom z ogrodem i zabudowaniami w Entre Rios, przy ul. Fl. Peixoto. Cena za wszystko — 10 tysięcy mlr. Właściciel: Leopold Szczepanik w Entre Rios, Parana.

„PREDILETA“
Jeden typ --- specjalny
— NAJLEPSZA MĄKA PSZENNA —
MŁYN W JOINVILLE (Caina postal, 110)
— AGENCI W KURYTYBIE: —
LATTES & Cia
Caina postal, 25 Telefon 7-2-2
UL. N. AL. DEODORO 23 — CURITIBA

NIE ROB DOSWIADCZENI!
JEZELI POTRZEBUJESZ OCZYSCIC KREW
UZYJ ELIXIR DE NOGUEIRA
Farmaceuta chemika — JOAO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYPHILIS we wszystkich periodach WYRZUTY, RANY WOGOLE, REUMATYZM, CZEMIEY.
Zalecany przez najlepsze lekarzy

Nożyki od \$200—45. Brzytwy do 10\$—40\$. Rzemienie od 1\$—8\$000. Żyłki od 600 rs. Mydła do golenia od 1\$200. Aparat do golenia i żyłka 8\$.
Floriecki — Charutaria Liberty
Rua do Rosario 64

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formula europejska)
Jedyné lekarstwo w swiecie z 6 srodkami wzmacniającymi: fosfat, wapno, arsenik i t.d.
Po 20 dniach użycia zauważa się:
1. Ogólny powrót siły i zwiększenie apetytu
2. Całkowite i nikniecie bólów głowy, bezemności i nerwowości.
3. Ustąpienie depresji nerwowej i wychudzenia u pici obija
4. Nahrание na ciele wagi 1-3 kil.
SANGUENOL JEST WIELKIM WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoloeyma Soares de Castro.

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarto z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.
„NOVO ATHENEU“
Avenida, 278 — Telefon 378

Dyplom. Lekarz-Dentysta J. Furmaniak
Schmidingerowa
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie nie, ból, wprawianie sztucznych zębów, szerek i t. d.
R. Presidente Carlos Cavalcanti N. 800
Esquina Duque de Caxias
Przyjmuje od 8—12 i od 1—5 po

Dyplomowany Lekarz-Dentysta Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.
Godz. przyjęć: 8—12 i 13—18
Rua Eucliano Pereira 670
Kurytyba — Parana

„A BRANDINA“
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty, gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, migdowe, cytrynowe, saszusowe, truskawkowe, bananowe, mleczne, gumowe — Uprasza się Szanownych Rodaków o łaskawe przekazanie się, że są tańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA“
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado 3000
Kurytyba — Telefon, 1423 — Parana

UZYWANY
oficjalnie w wojsku
ELIXIR „914“
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)— Krew czysta, wolna po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia
2.)— Zniknięcie przyszców, egzemy, wrzodów, śwędzenia, ran jęczących etc
3.)— Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.)— Zniknięcie objawów sypiliicyzmy i wszelkich niedomagów powiodowanych przez sypilicę
5.)— Ostatek i książka w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żółdka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i sypiliicyzmy.
PODWOJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914“ a kosztuje 50 proc. mniej niż dwie zwykłe flaszki.

FERMENTO
EO MAIS RAPIDO

Farmacia Brasil
Właścic. Mieczysław T. Hessel
Skład wszystkich artykułów aptecznych, krajowych i zagranicznych, z najlepszych źródeł — po najniższych cenach. — Obsługa fachowa i sumienna. — Wykonujemy wszystkie recepty lekarskie
IRATY — Parana

Dr. M. Maltshel
ADVOGADO
Sprunki, Pomiaru sądowe, Wypadek przy pracy, Obrona
Curityba — Malet

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczo-chirurgiczna
Leczenie żyłaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Sypilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.
KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Malo, 879
Telefon 1036.

Dr. E. Tempiski
LEKARZ
Pierwszy asystent 7-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Był hospitant Szpitala polskiego. Specjalności: choroby perkapuc. Klinika ogólna Choroby i t. d.
Leczenie ran i żyłaków.
Konsultorium: — Farmacia Guah tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. O. godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677

Dr. JANINA WATROBIANKA
CHOROBY DZIECIECE I KOBIECE — PORODY —
KLINIKA OGOLNA
— WJAZDY NA KOLONJE —
Konsultorium i rezydencja: MARECHAL MALLET

DR. DANTE ROMANO
Z praktyką w szpitalach berlińskich Internistia Szpitala Ewangelickiego oraz Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultacie Medycyny. Leczy sypilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe i operacje wyrostka robaczkowego, przepekliny, hemoroidów, wrzodów i otwartości, chirurgia powkry nosa.
Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 559 (nad apteką Minerva)
Rezydencja: Praça Senador Celso R. 4

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Ha nborgu Przymu i Wiedniu. Szel kliniki ginekologicznej fakultetu medycyny.
Klinika medyczna. — Choroby piersiowe, skórne, pliczowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida av. Joao Pessoa, 68 — od 10,30 do 13,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem 11 Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875
Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paranskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżateria. Promienie ultra-fioletowe
Konsultorium: Praça Z. charias, 62 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja Rua Bruno Figueira, 110 (Batel)

Dr. Romana Chorońska
Lekarka
Z praktyką w szpitalach kurytybskich Santa Casa, Szpital dla Dzieci i Klinika położnicza.
IRATY — PARANA
Przyjmuje choroby w konsultorium przy ul. Munhoz da Rocha nr. 314. Choroby kobiet i dzieci. Mieszkanie: ul. 15 de Novembro nr. 84. Telefon 132.

BIURO ADWOKACKIE
DR. LUDWIK WOLSKI
U. da Victoria --- Porto União Parana
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, spadkowe i robotnicze.

U. S. A.

Wiadomości ze Stanów Zjednoczonych

Jak Stany Zj. gotują się do obrony

Rio. Komendant Amaral Peixoto, interwentor w stanie Rio, który wrócił świeżo z wycieczki do Stanów Zjedn., podzielił się w wywiadzie z dziennikarzami swymi wrażeniami: „Porywa obserwatora widok, gdy patrzeć z bliska na szybką zmianę, jaką przechodzi kraj Waszyngtona. Naród tradycyjnie pokojowy przystępuje do wojny. Wymyśla wielką i potężną maszynę wojenną dla swej obrony. Aby dobrze zrozumieć Stany Zjedn., trzeba patrzeć na nie — nie jako na pojedynczy kraj, ale na cały kontynent z największym w świecie przemysłem, z zasobem niewyczerpanych sił i z największym rozwojem współczesnej techniki. Pokojowy przemysł amerykański przestawia się, jakby pod dotknięciem różdżki czarodziejskiej, w przemysł wojenny. Fabryki, założone przed 4-ma miesiącami już pracują z pełną wydajnością. Z początkiem 1942-go roku Stany Zjednoczone będą wyrobiły blisko po 5 tysięcy samolotów miesięcznie“.

Co myślą w Stanach Zjedn.

Waszyngton. Dziennik „New York Times“ przyniósł artykuł redakcyjny, który zasługuje na przedruk w całej prasie północno-amerykańskiej, jak to powiedział prezydent Roosevelt na ostatniej konferencji z dziennikarzami. Oto ów artykuł:

„Zła interpretacja Hitlera. Na końcu swego wywiadu p. Cudahy powiada, iż Adolf Hitler usiłował po wiele razy wykazać że stanowisko Rzeszy i jego plany nie są wymierzone w Stany Zj., ale że jego wysiłki w tym celu poszły na darmo. Usiłowania te pozostaną na zawsze bezowocne, chyba że staniami się narodem ludzi złudzonych. Nieważność wyłaśnień i przyrzeczeń Hitlera wynika z jego własnej przeszłości. Toż to ten sam człowiek, który dał uroczyste przyrzeczenie, że Rzesza nie zamierza wtrącać się w sprawy Austrii ani jej zabierać, a tymczasem podbił ją i zajął. To ten sam, który oświadczył że po załatwieniu Sudetów Rzesza nie ma już żadnych pretensyj w Europie, a tymczasem kazał wmaszerować swym wojskom do Pragi. Dał on nadto gwarancje Norwegii, Danii, Holandii i Belgii, żetplany jego nie godzą w nie, a tymczasem obrabował te kraje z wolności. Nie jest to zatem żadną nowością, że obecne jego zamierzenia nie grożą Stanom Zjedn., gdyż Hitler oświadczał się zawsze jako najlepszy przyjaciel tego narodu, który stał w programie najbliższego podboju“.

Mówi Sikorski

London. Do generała Sikorskiego, wodza naczelnego Wojska Polskiego zwrócono się z prośbą o zdanie, co myśli po wysłuchaniu mowy prez. Roosevelta. Oświadczył on, co następuje: — „Wystręgi w biegu do zwycięstwa osiągnęły najwyższy punkt. Hitler, który nie zważał

się zaryzykować straty tak potężnej jednostki bojowej, jaką bezwzględnie był „Bismarck“, i który co dnia rzuca na ofiarę kwiaty niemieckiej młodzieży, przypuszczając gwałtowne szturmowanie do Krety — zdradza swym postępowaniem, że dobrze rozumie iż zwycięstwo mógłby osiągnąć tylko przed przystąpieniem Stanów Zjedn. do wojny. W innym wypadku trzecią Rzeszę czeka klęska, jakiej nie miała jeszcze w swych dziejach. Grozę nieuchronnej klęski, jaka wisi nad Niemcami, rozumie i opinia publiczna nazystów, czego dowiodła fantastyczna wizyta wyślanca fuhrera i kolegi we wszystkich fuhrerowskich niepowodzeniach — Rudolfa Hessa. Przy sposobności tej niespodziewanej wizyty wyszło na jaw, — jak nieraz błędnie sądzono się w Brytanii, jej stosunek do obecnej wojny i w ogóle psychologię Brytyjczyków.

Mowa prezydenta Roosevelta spełnia wszystkie nadzieje i oczekiwania, jakie świat pokłada w tym wielkim mężu stanu o szerokich widnokręgach, który prowadzi rezerwy sił zbrojnych świata z całą sumiennością w obranym kierunku. Ogołoszenie stanu pogotowia w obliczu niebezpieczeństwa, jakie grozi Stanom Zjedn., jest wielkim krokiem naprzód. Przyspieszy ono fabrykację materiału wojennego w Ameryce, spalizuje knowania 5-tej kolumny i strajki, sztucznie przez nią wywoływane.

Pogotowie wojenne sprawi, że tak pracodawcy jak wszyscy rzesza robotnicza dadzą pierwszeństwo potrzebom narodowym, w myśl wskazań prezydenta Roosevelta i rozpoczną tym usilniejszą pracę w warsztatach i fabrykach, co w nadzwyczajny sposób wzmoże wysiłki północnej Ameryki w pomocy dla Anglii i jej sprzymierzonej. Pogródki niemieckie admirała Raedera usprawiedliwiają w zupełności stan pogotowia, w jakim prez. Roosevelt postawił swój kraj“.

Nos Estados Unidos

Rio. Falando a imprensa sobre o que observou nos Estados Unidos o comandante Amaral Peixoto, interwentor federal no Estado do Rio de Janeiro, declarou: „É um espectáculo empolgante, observar de perto a rápida transformação que la se opera. Um povo tradicionalmente pacífico prepara para a sua defesa uma grande e poderosa máquina de guerra. Para bem compreender os Estados, é necessário olhar-os não em termos de um país, mas de um continente. É este continente o mais rico em potencial e o melhor servido pela técnica contemporânea. As indústrias, pacíficas transformam-se ali, como por magia, em indústrias de guerra. Fabricas surgidas ha quatro meses, já trabalham em pleno rendimento“. Em começo de 1942, os Estados Unidos deverao produzir cerca de cinco mil aviões, mensalmente“.

A opinião nos E.E.U.U.

Washington (AP). O „New York Times“ publicou um editorial que segundo a opinião do presidente Roosevelt devia ser repetido pela imprensa norte-americana. É seguinte o editorial do „Times“ citado pelo presidente: „Má interpretação de Hitler. No fim da sua entrevista, Mr. Cudahy diz que Adolf Hitler se queixa de haver sido mal compreendido

Prośba

PeJimos aos leitores que saldem a sua assinatura o quanto mais breve possivel.

Wszyscy Czytelnicy mający do uregulowania zaległości za tę numerację w Gazecie otrzymali już pocztą przypomnienia lub też otrzymują je w najbliższym czasie. Listy z przypomnieniami kierujemy na pocztę, wedle ostatnich adresów, pod jakim Gazeta dochodziła Czytelników. Do Agentów oraz Czytelników-siadawców zwracamy się z uprzejmą prośbą, aby zawiadomili adresatów o tem, że mają listy z Gazety Polskiej na pocztę. Prosimy o dopilnowanie, aby listy te nie leżały darmo na pocztę. Spodziewamy się, że przypomnienia nie pozostaną głosem wołającego na puszczy — boć Gazeta pracuje dziś w tak ciężkich warunkach i wierzymy, że nikt z Czytelników, dla których Gazeta była zawsze przyjacielem, nie zechce skrzywdzić swego pisma. Gazeta nie odzywa się do ofiarności publicznej, nie prosi o ofiary i datki, a tylko zwraca się do zalegających, aby

nos EU. Disse que Hitler tentou, mais de uma vez, frisar que a posição da Alemanha e os seus planos não são inamistosos aos Estados Unidos, mas que os seus esforços para demonstrar o tem sido vão. Eller sempre serão inúteis, a menos que nos tornemos uma nação de iludidos. Pela invalidade das explicações e promessas de Hitler responde o seu proprio passado. Esse é homem que prometteu solenemente que a Alemanha não alimentaria desejos nem intenções de interferir nos negócios da Austria, tampouco de anexar a ou unila a Alemanha, mas que, em verdade, a anexou. Essa é o homem que declarou estar solucionada a questão dos sudetas. Mas não haveria mais problemas territoriais para a Alemanha na Europa, mas fez os seus exercitos marcharem contra Praga. Esse é o homem que deu mais explicitas garantias de que os seus planos não eram inamistosos a Noruega, Dinamarca, Holanda, Belgica, e que, entretanto, ronbon-lhes a liberdade. Não constitui nenhuma novidade que os seus planos atuais não são inamistosos aos Estados Unidos, porquanto ele tem sempre sido o melhor amigo da proxima nação que esta na sua lista de proxima conquista“.

Palavras do general Sikorski

London. (R. ingl.). O general Sikorski, chefe do governo polonês, como fosse perdido para manifestar a sua opinião sobre a allocação do presidente Roosevelt, autorizou a seguinte declaração:

„A corrida para a victoria attingiu o auge. Hitler, que nao hesitou em arriscar a perda de tao poderosa arma de guerra como era o „Bismarck“ e que diariamente sacrificava a flor da mocidade alemã, arrestando-a a nos violentos ataques contra Creta, demonstra compreender que nao podera conseguir a victoria senão antes da entrada dos Estados Unidos na guerra. De ou'a maneira, o Terceiro Reich tera de contar com uma derrota sem precedentes na Historia. Isso tambem foi comprehendido pela opinião publica nazista, como ficou provado pela fantastica visita do enviado do fuhrer e seu principal co-autor de todos os infortúnios — Rudolf Hess. Com essa visita foi revelado am julgamento completamente errone da attitude de Gr. Bretanha em relação a guerra actual, bem como da psychologia britannica.“

O discurso do Sr. Roosevelt justifica as esperanças e expectativas que o mundo deposita naquelle estadista de ampla visão, que esta conduzindo o restante do poder mundial pra um fim conscienciosamente determinado. A proclamação do estado de emergência nacional em face da ameaça directa a segurança dos Estados Unidos é um grande passo dado para a frente. Essa proclamação vira a acclaração a produção bellica norte-americana, paralisar as actividades da quinta-coluna e as greves por ella artificialmente incitadas. Para com que, tanto empregador como empregado, submetam a propriedade das necessidades nacionaes como foram estabelecidas pelo Presidente Roosevelt, e trabalhem nos seus officinas em energia ainda maior, o que causara um augmento tremendo nos esforços norte americanos em beneficio da Inglaterra e dos seus aliados. As ameaças do almirante Raeder justificam inteiramente o estado de emergência nacional proclamado pelo Presidente Roosevelt“.

zechcieli uregulować swe rachunki, Pomóżmy wszyscy naszej Gazecie w tej sprawie, aby ani jedno nazwisko nie pozostało w księgach z nieopłaconą prenumeratą!

Polski współdziałal

w zatopieniu „Bismarka“

London. Teraz dopiero wyszło na jaw, a to ze względu na jej mnię wojskową, że nowy polski kontrtorpedowiec „Piorun“ był pierwszym, który odnalazł na Atlantyku zagubionego chwilowo „Bismarka“ i uszkodził go celną torpedą. W czasie tego działania okręt polski musiał wytrzymać piekielny ogień z paszczy dalekosiężnych dział niemieckich. Załoga polska nie zaważała się ani na moment i zbliżyła się odważnie do nieprzyjaciela, nawiązując z nim kontakt bojowy, a radiotelegrafista powiadomił o odkryciu floty angielskiej. Po ukończonej bitwie komendant floty brytyjskiej pogratulował kapitanowi „Pioruna“ brawury i wartości polskiego marynarza.

A parte polonesa no afundamento de „Bismark“

London (A.P. am.) Sabes-se agora que o contratorpedeiro polones „Piorun“ („O raio“) foi o primeiro que descobriu o contratorpedeiro „Bismarck“ e o avistou com um torpedo. Nesta operação o „Piorun“ teve que aguentar um fogo infernal das possantes peças do inimigo. A tripulação polonesa não vacilou e aproximou-se do gigante, travando com elle combate e os radiotelegrafistas avisaram immediatamente a frota britânica de ter encontrado o vencedor do „Hood“. Terminada a batalha o comandante da frota britânica congratulou-se com o capitão do contratorpedeiro polones elogiando nesta ocasião a bravura e o valor dos marinheiros poloneses.

Statok amerykański

stoperdowany i zatopiony przez niemców

Waszyngton. Dowództwo północno-amerykańskiej floty wojennej otrzymało drogą przez czynniki handlowe wiadomość, że statek amerykański „Robin Moor“ płynący pod flagą Stanów Zjednoczonych został stoperdowany i zatopiony przez niemiecką łódź podwodną na Atlantyku południowym, na wysokości brzegów Brazylii.

Vapor americano afundado

Washington (AP. am.) A marinha de guerra norte-americana, por intermedio dos canais de comunicacao comercial, recebeu a noticia de que o vapor norte-americano „Robin Moor“ foi torpedeado e afundado no Atlantico Sul por um submarino alemão.

Poszukiwania

Konsul Generalny R.P. w Kurytybie prosi niżej wyszczególnione osoby o podanie swych dokładnych adresów osobiscie lub listownie. Zgłoszenia adresów uprasza się kierować pod adresem: Consulado Geral da Polonia, Curitiba, rua Andre de Barros, 258.

Fajnszmidt Wolf, Franczak Zygmunt, Gajewski Franciszek, Gajewski Antoni, Golec Bolesław, Gozdal Ignacy, Graboś Jan, Grün Aleksander, Grzegorzewski Bolesław, Hapner Dawid, Hrehozowicz Ludwik, Icinak Czesław, Jasiński Andrzej, Jastrzebski Jan, Jezierski Michał, Jordan Józef, Kaliniec Sylwester, Kalinski Henryk, Karas Pawel, Karpik Jan, Kawejsza Wincenty, Kielecki Jan, Kobyłka Sylwester, Kochan (Kohan) Mor ka, Kr snodębski Józef, Kropiwnicki Kazimierz, Król Andrzej, Krupka Józef, Kubiśko Franciszek, Kukuś Julian, Kulawiec Andrzej, Kurza Józef, Kwapisz Marcin, Lawder Majer, Leszczyński Bazyli, Linkiewicz Pawel, Lorber Hersz, Łach Stanisław, Łęcki Jerzy, Łusozak Jó-

Yolanda
CIGARETAS
C'IA SOUZA CRUZ
Nº 500

Wolność Syrii i Libanu

Jeruzolima. Siły zbrojne „Wolnych Francuzów“ pod wodzą generała Catroux, przy współdziałaniu armii lotnictwa WBrytanii, wkroczyły do Syrii i Libanu, nie napotykając poważniejszego oporu. Samoloty zrzucały odezwy generała Gaullie, z przyrzeczeniem wolności i niepodległości dla Syrii i Libanu, co będzie potwierdzone osobną ugoda. Rząd brytyjski ze swej strony wydał odezwę — w której z jednej strony przytoczył wypowiedzenie się marsz. Petaina przeciw punktowi zawieszenia broni z Niemcami i jego zaręczenie, że honor nie pozwala Francuzom na podniesienie broni przeciw dotychczasowym sprzymierzonym — a z drugiej stwierdził, że lotniska syryjskie oddane pod kontrolę niemiecką za czym idzie kontrola całego kraju. Rząd brytyjski przyrzekł Syryjczykom, że jeśli się przyłączy do wolnych ludów walczących przeciw niemieckiej tyranii, to czeka ich wolność i wszystkie przywileje, w jakich mają udział ludy żyjące w przyjeźni z Imperium Brytyjskim.

Livres a Siria e o Libano.

Jerusalem (UP, am.) Forças dos „Françeses Livres“, comandados pelo general Catroux, apoiadas pelas forças e a aviação britânicas, entram no Libano e na Siria, e avancam sem encontrar seria resistencia. Aviãos estão sobrevoando ambos os países arabes, lançando proclamações do general de Gaulle, prometendo a liberdade e a independencia da Siria e do Libano, o que sera confirmado por um tratado. O governo britânico emittiu uma proclamação do marechal Petain, contra as estipulações do armistício franco-alemão e a promessa do marechal Petain, que ha pouco afirmou que a honra nao permite a.s franceses pegar em armas contra seus aliados de ontem, cedendo aerodromos na Siria aos alemães e collocou aquele país debaixo do controle dos alemães. O governo britânico prometeu aos sirios, em caso de se aliarem aos povos livres, que lutam contra a tirania dos alemães, a liberdade e todos os privilegios dos povos que convivem amigavelmente com o Imperio Britânico.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Ateliar A.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas
Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin, Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów inho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn, chłopców
SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA
Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques, tel. 2621

Casa Nice

Baczo śćPolacy!
CASA NICE robi dużą likwidację z powodu przeprowadzki na dawne miejsce.
25, 30 i 35 proc. opustu
Ta może zobaczyć tylko i jedynie
CASA NICE
Ul. Jose Bonitacio Esq. Praca Tiradentes Nr. 177 — Kurytyba.

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Dr. Vidal da Fontoura

ADWOKACI

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych
PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU
Przy biurze — tłumacz urzędowy

UWAGA: Biuro nasze zostało przeniesione i mieści się obecnie przy awenidzie João Pessoa nr. 71 (1-sze piętro), nad Alfaiataria Avenida. Tel. 2442 Od 9—11 i od 3—5.

Panowie hodowcy

Jak zapobiec chorobom u cieląt?

Szczepionka prewentywna i bakteriobójcza p zy chorobach płucnych u cieląt.

Pneumos: Przeciwi zapaleniom płuc i tristetzie.
Vermifugos: Przeciwiwo robactwu.
Kuros: Dla podniesienia sił żywotnych.
Plagos: Dla gojenia wszelkich ran.
Kratos: To jakby chleb dla cieląt.

Do nabycia w Depozytach i Reprezentacjach Laborator
Laboratorios Raul Leite SA
rua Monseñor Celso, 219 Curitiba, lub przy
praca 15 de Novembro nr. 42 i piętr — Rio

Współ

w obronie
Waszyngton
ny Zjednoczone
dy o wymia

Każdy

PIL